

FILIPENSES

Saludo

¹ Núa Pablo, Timoteo yáapicha, Jesucristo yàasu wenàiwicaca wía, íbaidéeyéica irípiná. Watànàacué pirí cuyàluta píacué Filipos ìyacàlená m̀nanáica, píacué Dios yàasu wenàiwicaca ìyéeyéica abédanamata Cristo Jesús yáapicha, macáitacué pía yeebáidéeyéica itàacái, píacué nacái ancianonáica, diácononái nacái canánama. ² Nusutácué Wáaniri Dios ícha pirípinácué, Wáiwacali Jesucristo nacái namàninápinácué pirí cayábéeri mawèníri iyú, namàacáanápinácué p̀iyaca matuíbanáiri iyú.

Oración de Pablo por los creyentes

³ Nùaca Nucuèriná Dios iríwa cayábéeri macái imanùbaca nusutácaalí ícha pirípinácué. ⁴ Nusutáca Dios ícha pirípinácué, yá macái yàawiríata mamáalàacata nusutácué Dios ícha pirípiná canánama casímáiri iyú. ⁵ Casímáicué nuwàwa p̀ìwali piyúudàacáinácué núa nucàlidacaténá Jesucristo iináwaná ìwali áibanái irí náalíacaténáwa iwàwa iwasàaca nía Dios yàasu yùuwichàacáisi ícha. Piyúudàacatécué núa bàaluité idàbacatáisetacué péemíaca Jesucristo iináwaná ìwali àta siùca nacáide. ⁶ Bàaluité peebáidacuéca Jesucristo itàacái, yáté Dios idàbacatécué imànica íbaidacalé cayábéeriwa piwàwalìcuíse, yáté imàacacué pirí píiwitáise wàlisài pimànicaténácué cayábéeri. Càita nacái nùalíacawa báisíri iyú Dios imànipinácué yái íbaidacalé cayábéeriwa piwàwalìcuíse mamáalàacata àta

imáalàidacataléta ichùnìacuéca píiwitáise cayábéeri iyú néenialípiná Jesucristo yàanàpinácaalí àniwa. ⁷ Cayábéeriquéi nuínáidáanácawa càì pìwalicué casímáiri iyú cáininácáinácué nuicáca píá, Dios imànicáinácué pirí cayábéeri nacái càide iyúwa imàníná nulí cayábéeri siùca idècunitàacá nùyaca cháì presoíyéi ibànalìcu, càita nacái macái yàawiríata nubàlùacaalíwa náipunita nacái níái nacuèrinánáica nucàlidacaténá nalí nuínáwanáwa nuebáidáaná Jesucristo itàacái, núasáidacaténá nacái báisírìcani yáì tàacáisi íméerica Jesucristo iwasàaca wenàiwica Dios yàasu yùuwichàacáisi ícha. ⁸ Dios yáallacawa máini cáinináca nuicácuéca píá macáita Jesucristo imàacacáiná cáinináca nuicácuéca píá manuísíwata. ⁹ Nusutácué Dios ícha pirípinácué iyúudàanápinácué píá cáininácaténá piicáyacacawa cachàiníwanái mamáalàacata, imàacáanápinácué nacái cáalíacáica píá manuísíwata píalíacaténácuéwa càinácaalí Dios iwàwáaná pimànica, píalíacaténácué piicáca cayábéeri báawéeri íchaná. ¹⁰ Càita nusutácué Dios ícha pirípinácué píalíacaténácuéwa piicáca cayábéeri báawéeri íchaná, pimànicaténácué nacái cayábéeri cachàiníwanái mamáalàacata. Càicaalícué pimànica, yásí píalimácué pìyaca masaquèeri iyú, canácata yáaliméeripiná icháawàacuéca piináwaná ìwali Cristo yàanàpinácaalí àniwa. ¹¹ Pimànicué cayábéeri manuísíwata Jesucristo ichàini iyú yéewacaténá áibanái wenàiwica náináidacawa cayába Dios ìwali, natàanicaténá nalíwáaca cayábéeri iyú Dios ìwali nacái.

Para mi la vida es Cristo

12 Píacué nuénánáica, nadéca náucaca núa presoíyéi ibànalìculé báawacáiná naicáca yái nucàlidáanáca Jesucristo iináwaná ìwali. Quéwa nuwàwacué píalíacawa macáita yái nuchàbáanáca iyuúdàaca áibanái wenàiwica nacàlidacaténá yái tàacáisi íméerica Jesucristo iwasàaca wenàiwica Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha. 13 Iná yéewa macáita wenàiwica, nía nacái úwi iyéeyéica nacuèriná icapèè manuíri irìcuwa, càita nacái macáita áibanái wenàiwica iyéeyéica cháí yàcalé, náalíacawa nuináwaná ìwali presoca núa nuebáidacáiná Cristo itàacái. 14 Nía nacái yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái iyéeyéica cháí yàcalé, batéwa macáita nachàiniadaca náiwitáisewa idécanámi naicáca núa presoíyéi ibànalìcu. Naicácáiná nuìdenìaca nuuwichàanáwa matuíbanáiri iyú, íná cachàinica náiwitáise manuísíwata cachàiníwanái. Càmita cáalu nacàlidaca Dios itàacái, néese náibàaca nawàwawa Wáiwacali iwéré iyúudàanápíná nía nacái.

15 Báisíta abénaméeyéi nèewi nacàlidaca Cristo iináwaná ìwali báawacáiná naicáca caináwanáca náicha núa. Nawàwaca namawèniadaca núa meedá. Quéwa áibanái nacàlidaca Cristo iináwaná ìwali cayábéeri náiwitáise yáapichawa. 16 Nacàlidaca Cristo iináwaná ìwali cáininácáiná naicáca núa, náalíacáináwa Dios idéca imàacaca presoca núa nucàlidacaténá madécaná wenàiwica irí càinácaalí ímáaná yái tàacáisi íméerica Jesucristo iwasàaca wenàiwica Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha. 17 Quéwa níara báawéeyéica iicáca núa nacàlidaca Cristo iináwaná ìwali caináwanácaténá nuícha nía. Càmita báisí nawàwa nacàlidaca Cristo iináwaná ìwali, néese nawàwa meedá càulenáca cachàiníwanái

namànica nulíni presocáiná núa. ¹⁸ Quéwa éwita nacàlidacáaníta Cristo iináwaná ìwali báawacáiná naicáca núa, càicáaníta càmita achúma nuwàwa ìwali. Néese casímáica nuwàwa, càide iyúwa casímáiná nuwàwa nacàlidacaalí Cristo iináwaná ìwali cáininácáiná naicáca núa.

¹⁹ Yá mesúnamáita casímáica cachàiníwanái nuwàwa nualíacáináwa macáita yái namànírica iyúudàanápíná numusúacawa cayába, pisutácáinácué Dios ícha nulípiná, Espíritu Santo nacái iyúudàaca núa, yái Espíritu Jesucristo ibànuèrica yàacawéeridacaténá wía. ²⁰ Nualíacáináwa báisíiri iyú nuwàwalicúsewa Dios càmlínápíná ibáiniada núa ìwalíse yái nuebáidáanáca itàacái nucùacaténá iyúudàaca nutàaníca nalí; néese nualíacawa iyúudàanápíná núa nutàanícáténá macàaluínináta nàacuésemi macáita. Manuíca nuínáidaca nuwàwawa Dios ìwali iyúudàanápíná núa càide iyúwa iyúudàaná núa càiripináta núasáidacaténá cayábéeri iyú cachàiníwanái máini cayábéericani, yái Cristoca, cachàiníri nacái íiwitáise. Càipíná Dios iyúudàaca núasáidaca cáimiétacanéericani yái Cristoca, idècunitàacá nùyaca cháí èri irìcu, càita nacái nuétácaalíwa. ²¹ Nuwàwa núasáidaca cachàinírica íiwitáise yái Cristoca, núacáiná nudéca numàacaca núawawa Cristo irí numànicaténá abéerita càide iyúwa iwàwáaná idècunitàacá nùyaca cháí èri irìcu; néese nanúacaalí núa Cristo ìwali nuebáidacáiná itàacái, yá cayába cachàini nulíni íchéi nùyáanáca cháí èri irìcu níacáiná madécaná yáwanái wenàiwica néemìapíná Cristo iináwaná ìwali nuétáaná ìwalíse, yá nacái nùyapináca yáapicha chènuniré. ²² Quéwa nualíacawa nualimá nuíbaidaca

mamáalàacata Cristo irípiná nuyamáacaalícáwa cháí èeri irìcu. Iná càmita núalíawa càirínácaalí nuwàwéeri náicha, yái nucáuca cháí èeri irìcuírìca, càmicaalí nucáuca chènuníiséeri. ²³ Máiní càulenáca núalíacaténáwa càirínácaalí náicha nuwàwéeri numànica. Nuínáidacaalíwa abéerita nùwaliwa, yá nuwàwa nuétácawa yéewanápiná nùyaca Cristo yáapicha chènuniré cayábacáiná cachàinica nulíni nùyáanáca néeni ícha èeriquéi. ²⁴ Quéwa, nuwàwalicaalícué pía, yá núaliacawa iwàwacutácué nùyaca píapicha cháí èeri irìcu, nuyúudàacaténácué pía. ²⁵ Núaliacáináwa iwàwacutáanácué nuyúudàaca pía quiríta, íná yéewa nuebáidaca nuwàwalícuísewa nùyáanápinácué mamáalàacata píapicha cháí èeri irìcu nuchàiniadacaténácué píiwitáise peebáidacaténácué Jesucristo itàacái manuísíwata cachàiníwanái mamáalàacata, casímáiri iyú nacái. ²⁶ Iná nùyapínácaalícué píapicha àniwa, yásí cáimiétaquéeri iyúpiná piicáca Cristo Jesús nùwalísená, icuacáiná núa cayába.

²⁷ Péemíacué abéeri wawàsi: Máinícué iwàwacutáca pìyaca machacàníiri iyú càide iyúwa Cristo iyáanáaté, yéewanápiná áibanái iwàwaca yéemíaca Cristo iináwaná ìwali. Càita nùacaalí nupáchiacuéca pía, càmicaalícué nacái nùawa píatalé, yá nuwàwacué nuémíaca piináwaná ìwali peebáidacuéca Jesucristo itàacái tàì íméri iyú, abédanamacacué nacái píiwitáise píapichawáaca Espíritu Santo ichàini iyú. Càita iwàwacutácué pimànica ùwicái Dios irípiná: Píibaidacué Dios irípiná cachàiníiri iyú píapichawáaca picàlidacaténácué macàaluínináta yái tàacáisica, yéewanápiná áibanái yeebáidaca Jesucristo itàacái,

yéewacaténá iwasàaca nía Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha. ²⁸ Picácué máiwitáise pía picalùniwa piùwidenái ìwalísewa, ibatàa abé yàawiríapíná. Piùwidenái iicácaalícué píideniaca piùwichàanáwa Cristo irípiná matuíbanáiri iyú, yásí náalíacawa amaléeri iyú nàuwichàanápínácawa càiripináta nabáyawaná ìwalísewa. Càipíná nacái Dios imàacacué píalíacawa Jesucristo idéca iwasàacuéca pía Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha. ²⁹ Dios idéca imànicuéca pírí yái cayábéerica Cristo ìwalísená: Dios imàacacué peebáidaca Cristo itàacái, càita nacái Dios imàacacué piùwichàacawa Cristo irípiná cháí èeri irìcu, peebáidacáinácué itàacái. ³⁰ Píacué, núa nacái abédanamata wamànica wàacawa ùwicái Dios irípiná. Càita wamànica ùwicái: Wàuwichàacawa Cristo irípiná weebáidacáiná itàacái. Bàaluté piicácuéca namànica nulí báawéeri nùyacaalítécué píapicha. Pidécúca péemíaca nuínáwaná ìwali àniwa namànica nulí báawéeri mamáalàacata cháí. Càita numànica nùacawa ùwicái Dios irípiná.

2

La humillación y la grandeza de Cristo

¹ Píacué nuénánáica, núalíacawa Cristo idéca imichàidacuéca píiwitáise, pídecúca píchàiniadaca piwàwawa nacái cáininácáinácué Cristo iicáca pía. Núalíacawa nacái Espíritu Santo yàacawéeridacuéca pía. Càita nacái núalíacawa piicáanácué áibanái ipualé, cáinináca piicácuéca nía nacái. ² Iná yéewa píalimácué casímáica pimànica nuwàwa pimànicaalícué cà: Abédanamacué píiwitáise píapichawáaca, píacué macáita. Cáininácué

piicáyacawa. Abédanamacué piwàwa píináidacawa, píibaidacué cachàiníri iyú Dios irípiná macáita pimanùbaca iyúwa. ³ Picácué pimàni piríwata cayábéeri yéwanápiná meedá caináwanácuéca píá áibanái ícha; càita nacái picácué cáimacái piicáca píawawa. Néese iwàwacutácué piicáca píawawa iyúwa càníri cachàini áibanái ícha. Picácué picutá cachànicaténá pimànica píawawa áibanái ícha, néese piicá áibanái iyúwa cayábéeyéi íiwitáise pícha. ⁴ Picácué pimàni abéerita piríwata cayábéeri, néese picutácué piyúdàacaténá áibanái, pimànicaténácué nalí cayábéeri.

⁵ Píináidacuéwa càide iyúwaté Cristo Jesús íináidáanáwa.

⁶ Càité Cristo Jesús imànica: Ewitaté Dioscáanítani, yái Cristo Jesúsca, càicáaníta càmitaté cachàini imànica yáawawa áibanái ícha macáicaténaté yàaca icàaluíniná càiride iyúwa abéeri Dios inacáiri.

⁷ Néese iwàwacáinaté imànica càide iyúwaté Dios iwàwáaná, ínáté Cristo Jesús imàacaca íchawa ichàini manuúriwa, yá nacái icamalánáwa icànéerica mèlumèluúri iyú chènuniré Dios yáapícha. Yáté Cristo Jesús imànica yáawawa iyúwa Dios yáasu wenàiwica íbaidacaténá Dios irí, yá imusúacaté iicá èeri iyúwa wenàiwica.

⁸ Yèepunícatéwa iiná èeri irícuúri yáapíchawa, yá iyacaté càide iyúwa càníri cachàini náicha canánama. Dios ichùullacaté Cristo Jesús yéetáanápinátéwa, yá Cristo Jesús imànicaté càide iyúwaté Dios ichùullánáni. Càmitaté yéetáwa càide iyúwa macái èeri mìnánái

yéetáanáwa, néese yùuwichàacaté yéetácáisi máiníiri báawaca, báiri nacái wenàiwica iicáca nanúacáináténi cruz ìwali càide iyúwa nanúaná wenàiwica imàníirica ibáyawanáwa manuísíwata.

- ⁹ Ináté idécanáamité Jesús imichàacawa yéetácáisi íicha, yá Dios imàacacaté Jesús ìyaca cáimiétacanéeri iyú áibanái íicha canánama, yéewacaténa macáita yàaca Jesús iyéininá iyúwa Dios.
- ¹⁰ Càité Dios imànica Jesús irí yéewanápiná macáita nàaca Jesús icàaluíniná, macáita níara ìyéeyéica chènuniré, nía nacái èeri irìcuíyéica, nía nacái yéetéyémicawa. Càipiná nàaca Jesús iyéininá Dioscáiná idéca imàacaca cachàinicaní náicha canánama.
- ¹¹ Yá macáita nacálidapiná Jesucristo ìwali Wáiwacalicaní, cachàínírica náicha canánama icuèrica macáita. Càipiná nàaca Wáaniri Dios irí cayábéeri Jesucristo ìwali.

Los cristianos son como luces en el mundo

- ¹² Iná píacué nuénánáica cáininéeyéica nuicáca, càide iyúwacué peebáidáanáté nutàacái nùyacaalícué píapícha bàaluité, càita nacái nuwàwacué peebáidaca nutàacái tàì íiméeri iyú cachàíníwanái mamáalàacata idècunitàacá nùyaca déeculé píchacué. Jesucristo idéca iwàsàacuéca pía Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha, íná píalimáidacué macái píchàini iyúwa pímanínápinácué càide iyúwa Dios iwàwáaná píacaténaacué iyéininá cáimiétaquéeri iyú, ipíchanácué pímaníca píbayawanáwa. ¹³ Píalimápinácué càì pímaníca Dioscáiná idéca imàacacué pírí píiwitáise cayábéeri

yéewacaténacué piwàwaca pimànica cayábéeri, Dios nacái iyúudàacuéca pía pimànicaténacué càide iyúwa iwàwáaná.

¹⁴ Picácué pitàaní lúasi iyú, picácué nacái pitàaní piríwáaca chàinisíri iyú, ìwalíise yái iwàwacutéericuéca pimànica, néese píibaidacué Dios irípiná píapichawáaca. ¹⁵ Pimànicué càì, yéewanápinacué canácata áibanái yáaliméeri icháawàaca pibáyawaná, càmítacué nacái pucháiba píiwitáise. Dios yéenibecáinacué pía, íná piyacué mabáyawanéeri iyú nèewi níái èeri mìnánái báawéeyéica íiwitáise, iméerèeyéicawa. Càicuéca píade cháì èeri irìcu iyúwa dùlupùta ipucuyéicawa catéeri irìcu, píaliacáinacué Dios ìwali. ¹⁶ Picàlidacué nalí yái báisíri tàacásica yéewanápiná nadènlaca nacáucawa càmíri imáalàawa. Iná pimànicaalícué càide iyúwa nuéwáidáanacué pía, yá casímáipínaca nuwàwa píwalísecué Cristo yàanàacaalípiná núaliacáináwa cawèníricani yái nuéwáidáanacuéca pía. Cawènírica nacái yái nuíbaidacaléca Dios irípiná. ¹⁷ Péemíacué comparación: Judiónái imàacacaalí píraí ofrenda iyú Dios irípiná nàacaténá irí cayábéeri, yá nàucùaca quíiréeri uva ituní cáli ínatabàa iyúwa sacrificio yéewacaténá cawèníri cachàiníwanái namànica nàasu ofrendawa Dios irípiná. Càita nacái peebáidacuéca Jesucristo itàacái, piùwichàacuécawa irípiná nacái. Yácatacué piasu ofrenda Dios irípiná. Uwé, cawàwanáta Dios iwàwaca nuétácawa Cristo ìwali càide iyúwa sacrificio íranámi imusúacaalíwa ícha cáli ínatabàa. Càita núalimácué cawènica cachàiníwanái numànica piasu ofrendawa Dios irípiná, yái peebáidáanacuéca Jesucristo itàacái, piùwichàanacuéwa irípiná

nacái. Quéwa éwita nanúacaalí núa, càicáaníta casímáica núa, nuyanídacawa píapichacué nacái.
 18 Casímáicué piwàwa, piyanídacuéwa nacái núapicha.

Timoteo y Epafrodito

19 Wáiwacali Jesús iwàwacaalí càì, yá nuwàwaca nubànùacuéca pìatalé Timoteo mesúnamáita ipáchiacaténácué pía, nuwàwacáinácué icàlidaca nulí piináwaná ìwali casímáicaténá nuwàwa. 20 Yá nubànùacué pìatalé Timoteo canácáiná núapicha áiba wenàiwica ínáidéeriwa abédanamata núapicha, iyúudàacaténácué pía càide iyúwa nuwàwáaná.

21 Macáita níara áibanáica náináidacáitawa nàasu wawàsi ìwaliwa. Càmita máini nawàwa namànica càide iyúwa Jesucristo iwàwáaná. 22 Quéwa píaliacuécawa Timoteo iináwaná ìwali iyaca machacàníiri iyú, íbaida nacái Dios irípiná núapicha, wacàlidacaténá Dios itàacái, yá Timoteo iyúudàaca núa càide iyúwa asìali iyúudàacaalí yáaniriwa.

23 Iná nuwàwaca nubànùacani iicácaténácué pía, idécanacáita núaliacawa càinácaalí namàníinápiná nulí cháì presonái ibànaná irìcu. 24 Quéwa manuíca nuínáidaca nuwàwawa Wáiwacali ìwali nùanápiná nuicácuéca pía caquialéta, Wáiwacali iwàwacaalí numànica càì.

25 Càita nacái nuínáidacawa iwàwacutáaná nubànùacuéca pìatalé wéenàsàiri Epafrodito, yái yebáidéerica Jesucristo itàacái, íbaidéerica núapicha Dios irípiná, wamànicaténá ùwicái Satanás ípunita Jesucristo irípiná. Bàaluité pibànùacatécué nùatalé yái Epafroditoca iyúudàanápináté núa. 26 Máini Epafrodito iwàwaca iicácuéca pía macáita. Achúmaca iwàwa

manuísíwata pìwalicué péemiàcáináté iináwaná ìwali iculúanátéwa. ²⁷ Báisíta iculúacatéwa, batéwa nacái yéetácawa, quéwa Dios iicácaté ipualé. Dios iicácaté nacái nupualé, íná càmítaté imàaca Epafrodito yéetácawa máinicáicha achúmaca nuwàwa cachàiníwanái náicha macáita yái wawàsica imàaquéerica achúmaca nuwàwa. ²⁸ Iná máini cachàiníwanái nuwàwaca nubànùacuéca pìataléni caquialéta casímáicaténácué piwàwa piicáca àniwani. Piicácaalípinácué Epafrodito iyaca cayába siùca, yásí matuíbanáica nuwàwa. ²⁹ Pitàidacué Epafrodito casímáiri iyú càiride iyúwa péenásàiri yeebáidacáiná Wáiwacali itàacái; piacué nacái náimiétacaná càiripináta, cawinácaalí cayábéeyéica íiwitáise càide iyúwa Epafrodito iyáaná. ³⁰ Batéwaté yéetácawa íibaidacáináté cachàiníri iyú Cristo irípiná. Yùuwichàacatéwa cáalunáiri iyú iyúudàacaténáté núa, imànicaténáté nulí cayábéeri píchawalínácué, yái cayábéerica càmíricuéca píalimá pimànica nulí déeculécáinácué pía nuícha.

3

Lo verdaderamente valioso

¹ Siúcade nuénánái casímáicué piwàwa Wáiwacali ìwali, yàasu wenàiwicacáinácué pía. Yá casímáica nuwàwa nutànàacuéca píri àniwani càide iyúwa nudéénácué nutànàacáwa píriini iwàwacutácáinácué píalíacawa péemiaca cayábani. ² Iná péemiacué cayábani: Piicácué píchawa cayába níara báawéeyéica íiwitáise, yèepuníyécawaca càide iyúwa íibaidacanacáiyéi Dios irí, quéwa namànicáita nabáyawanáwa meedá. Nachùulíaca

càmíiyéi judío yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái nadalúanápíná naináwa circuncisión iyú càide iyúwa judío íiwitáise iyáaná. ³ Picácué péemíà nalí, wíacáiná Dios yàasunáisiwaca wía, wía yèeyéica Dios icàaluíniná báisíiri iyú càide iyúwa Espíritu Santo imichàidáaná wáiwitáise. Yá casímáica wàyaca abédanamata Cristo Jesús yáapicha. Càmita nacái cáimacái waicáca wíawawa ìwalíise yái wáaliméerica wamànica wachàini iyúwa. ⁴ Idécaalí Dios yàasu wenàiwicaca wía ìwalíise yái wamàníricatá, yáté Dios yàasu wenàiwicaca núa ráunamáita áibanái íicha canánamatá, máinicáiná judíosiwaca núa. ⁵ Namànicaté nulí circuncisión nudènìacaalíté ocho èeri, càide iyúwaté Dios ichùulláná judionái imànica nawàwalicaténáté Dios yàasu wenàiwicaca núa. Israelitaca núa, Israel itaquérinámicáiná núa, Benjamín itaquénáinámi yéenáca núa, yái Israel ìirimicaté ípidenéericaté Benjamín. Núcata hebreosiwa, hebreosíwacáiná macáita nùawirinámica, càmiyéité icásàawa càmiyéi israelita yáapicha. Nutàaníca nacái hebreo itàacái iyú, càmitaté nacái núuca nuíchawa israelita íiwitáise nùyacaténáté iyúwa càmíiri israelita. Yá nuéwáidacatéwa Dios itàacái ìwali profeta Moisés itànèericaté, yá fariseocaté núa yeebáidéericaté manuísíwata càide iyúwa fariseonái yéewáidáaná, níái yeebáidéeyéica cachàiníiri iyúni náicha canánama. ⁶ Máinicáinaté nuebáidacaté cachàiníiri iyú fariseonái yàasu tàacáisi, ínáté nùuwichàidaca nùacawa níara yeebáidéeyéicaté Jesucristo itàacái. Nùyacaté machacàníiri iyú càide iyúwa profeta Moisés ichùullánáté wàawirináimi, ínáté canácata yáaliméeri icháawàaca núa Moisés yàasu tàacáisi

ìwalíse. ⁷ Bàaluité cawèníricaté nulí nuicáca macáita yái wawàsica quéwa siúcáisede caná iwèni nulí nuicácani, núaliácáináwa càmita yéewa iwasàaca núa Dios yàasu yùuwichàacáisi ícha, néese nuwàwaca Cristo icùaca núa. ⁸ Càita nacái nuicáca macái wawàsi càiride iyúwa canéeri iwèni ícha yái Nuíwacali Cristo Jesúsca, máinicáiná cawènica nuicácani, nuwàwa nacái núaliaca ìwali manuísíwata. Nuebáidacáinaté Cristo, yaté yúucacawa nuícha macáita yái wawàsi judío íiwitáise ìwalíríca. Siúcáisede nuicáca yái wawàsica iyúwa náuquéerimi wawàsi báawéeri nuwàwacáiná nudèniaca Cristo Jesús Nuíwacalipináwa, nuwàwacáiná nacái núaliaca nùacawa ìwali manuísíwata cachàiniwanái mamáalàacata àta nùanàacataléta yàatalé chènuniré. ⁹ Nuwàwa nacái nùyaca abédanamata Cristo yáapicha càiripináta. Núaliacawa càmiripiná mabáyawaná Dios iicáca núa ìwalíse yái numànínáca càide iyúwa itàacái ímáaná, yái tàacáisi profeta Moisés itànèricaté Dios inùmalícuíse; néese manuíca nuínáidaca nuwàwawa Dios ìwali mabáyawanáanápíná iicáca núa ìwalíse yái nuebáidáanáca Cristo. ¹⁰ Máini nuwàwaca núaliaca Cristo ìwali, nudèniacaténá ichàini nuwàwalícu, yái chàinisi Cristo idènièrica imichàacáinatéwa yéetácáisi ícha, nùuwichàacaténáwa irípiná nacái nuebáidacáináni, àta nuíwitáise iyacataléta càide iyúwaté Cristo íiwitáise iyáanaté yéetácalítéwa. ¹¹ Càita nuwàwaca nùyaca càide iyúwa Cristo iyáanaté numichàacaténáwa yéetácáisi ícha càide iyúwaté Cristo icáucàanatéwa.

La lucha por llegar a la meta

12 Càmitàacá macáita nuíwitáise ìya càide iyúwa Cristo Jesús íiwitáise ìyáaná. Càmitàacá nacái mabáyawaná núa càide iyúwa Cristo ìyáaná. Quéwa núalimáida nùacawa mamáalàacata nùyacaténá càide iyúwa Cristo ìyáaná, yácáiná Cristo Jesús idéca yeedáca núa yàasu wenàiwicapináwa.

13 Píacué nuénánáica, núumacué pirí àniwa, càmitàacá núalimá nùyaca càide iyúwa Cristo ìyáaná. Néese càì numànica: Numàacaca nuwàwawa íicha macáita yái numàníricaté bàaluité. Yá càmita quirínama nuínáidacawa ìwali, néese nuchàiniadaca nuíwitáisewa numànicaténá yái ìyéerica nupíchalé núalimáidáanápíná macái nuchàini iyúwa nùyacaténá càide iyúwa Cristo ìyáaná.

14 Nuchàiniadaca nuíwitáisewa, yá núalimáidaca nùacawa mamáalàacata macái nuchàini iyúwa nùyacaténá iyúwa Cristo ìyáaná càide iyúwa wenàiwica ipìanírìcawa carrera ìwali ipìacaalíwa cachàinírì iyú àta yàanàacataléta carrera yàasu imáalàacataléwa néré yeedácaténá iríwa cawènírì premio. Càita nacái nùapínacaalíwa chènuniré, yá Dios imàacapíná nulí yái cawènírìca Dios imáidéerica wía weedáanápíná walíwa Cristo Jesús ìwalíise, weebáidacáiná itàacái.

15 Báisícaalícué cachàinica píiwitáise Jesucristo ìwali peebáidacaténácué itàacái tàì ííméeri iyú, néese iwàwacutácué pínáidacawa càide iyúwa núumáanácué pirí. Iyacaalí abéeri wawàsi pínáidéericuécawa ìwali méetàuculé nuícha, yásí Dios imàacacué pialíacawa nacái càide iyúwa iwàwacutáanácué pialíacawa. 16 Quéwa iwàwacutá wàyaca machacànírì iyú báisírì tàacáisi ìwali càide iyúwa Dios imàacáaná wáalíacawa.

17 Píacué nuénánáica, pimànicué càide iyúwa nùyáaná. Piicáidacué nalí níara wenàiwicaca iyéeyéica càide iyúwaté wàyanácué pèewibàa, wía apóstolca, píaliacaténácuéwa cainácaalí iwàwacutáaná pìyaca. 18 Nudéca nucàlidacuéca piríni madécaná yàawiría, quéwa siùca nucàlidacué pirí àniwani nutuíyáa yáapichawa: Madécaná wenàiwica nacàlidaca naináwanáwa neebáidáánaa Cristo itàacái báisíiri iyú, quéwa nàuwideca namànica Cristo, canácáiná iwèni naicáca Cristo yéetánácawa cruz ìwali wáichawalíná. 19 Quéwa èeri imáalàacaalípináwa, yásí nàuwichàacawa càiripináta, níara báawéeyéica íiwitáise. Camùnica nía, nayáaca nayáacaléwa máini cadénama, namànicaténá càide iyúwa natúra iwàwáaná meedá. Yá cáimacáica naicáca níawawa nabáyawaná ìwaliwa, yái báawéerica namànírira, yái wawàsi iwàwacutéericuéca báica wamànica. Náináidacawa mamáalàacata èeri írìcuíri wawàsi ìwali. 20 Wía quéwa wadèniaca wàasu cáliwa chènuniré. Wacùaca nacái Wáiwacali Jesucristo yàanàaca chènuníise, yái iwasèerica wía Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha. 21 Néese Wáiwacali Jesucristo iwàlisàidapiná wainá machawàaquéerica cayábéeri iyú iyacaténá càide iyúwa iiná chènuníséeri iyáaná, icànéerica mèlumèluíri iyú. Càipiná imànica ichàini iyúwa, idèniacáiná ichàiniwa icùacaténá macáita.

4

Alégrese siempre en el Señor

1 Iná peebáidacué Wáiwacali tàì íiméeri iyú, píacué nuénánáica cáininéeyéica nuicáca. Máini nuwàwaca nuicácuéca pía àniwa. Píacué cáininéeyéica nuicáca, píatacué isíimáidéeyéica nuwàwa. Càicuéca

píade iyúwa yái cawènírica Dios yèeripináca nulí píasáidacáinacué cawènica Dios iicáca yái nuíbaidacaléca irípiná.

² Nusutáca wawàsi uícha úara Evodiaca, uícha nacái úara Síntiqueca abédanamáanápíná náiwitáise náapichawáaca càide iyúwa abémisana neebáidacáiná Wáiwacali itàacái. ³ Pía nacái íbaidéerica Dios irípiná núapicha cayábéeri iyú, nusutáca píicha wawàsi piwènúadánápíná náiwitáise nalíwáaca, níara pucháiba inanáica abédanamacaténá náiwitáise, nayúudàacáinaté wamànica úwi Dios irípiná wacálidacaténaté yái tàacáisi íméerica Jesucristo iwasàaca wenàiwica Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha, wáibaidacaalíte Dios irípiná Clemente yáapicha, áibanái yáapicha nacái idènièyéica íipidenáwa cuyàluta irìcu chènuniré, yái cuyàluta idènièrica náipidená canánama wenàiwica Dios yèeyéica icáuca cà míri imáalàawa.

⁴ Casímáicué piwàwa càiripináta Wáiwacali ìwali. Yá núumacué píri àniwani: ¡Casímáicué piwàwa!
⁵ Pimànicué áibanái irí éeréeri iyú yéewacaténacué macái wenàiwica náalíacawa cayábéericuéca píiwitáise. Mawiénica Wáiwacali yéenáiwaná yàanàacaténá àniwa.

⁶ Picácué achúma píináidáníacawa piwàwawa áiba wawàsi ìwali càinácaalícué pichàbáanáwa, néese picáidacué Dios irí macáita, macái imanùbaca pisutácaalícué píawawa Dios íicha. Pisutácué nacái íicha wawàsi. Píacué nacái irí cayábéeri. ⁷ Yásí Dios imàacacué matuíbanáica píiwitáise manuísíwata, manuísíwéeri cachàiníwanái mamáalàacata íicha yái èeri mìnánái yáaliméerica yáalíacawa ìwali. Yá

nacái Dios icùapínacué piwàwa, píiwitáise nacái, pìyacáinacué abédanamata Cristo Jesús yáapicha.

Piensen en todo lo que es bueno

⁸ Néese, ìyaca abéeri wawàsi quiríta nucàlidéeripínacué pirí nuénánái: Pínáidacuéwa macái báisíri tàacáisi ìwali. Pínáidacué nacáiwa macái cáimiétacanéeri wawàsi ìwali, pínáidacuéwa ìwali nacái macáita yái iwàwacutéerica wamànica wàyacaténá machacàníiri iyú. Pínáidacué nacáiwa macái wawàsi ìwali càmirica yáalimáida wenàiwica imànínápiná ibáyawanáwa, càita nacái macái wawàsi cayábéeri iicácanáwa, càita nacái macái wawàsi cayábéeri iináwaná. Pínáidacué nacáiwa ìwali macái cayábéeri íiwitáaná, ìwali nacái macáita wacàlidéerica iináwaná cayábéericani.

⁹ Pimànicué càide iyúwaté nuéwáidáanacué pía, càide iyúwa nacái nùaláanacué pía. Pimànicué nacái càide iyúwaté nucàlidáanacué pirí, càide iyúwaté nacái piicáanacué numànica. Pimànicué càì, yásí Dios yàacawéeridacuéca píawa, yái imàaquéerica matuíbanáica wáiwitáise.

Ofrendas de los filipenses para Pablo

¹⁰ Casímáica nuwàwa manuísíwata Wáiwacali ìwali piwàwalicáinacué núa àniwa. Nùalácawa càmitacué piimáichaté núa, néese càmitaté píalimáacué piyúudàaca núa. ¹¹ Nudèniaca siùcade yái numáapuèrica, íná càmita nutànàa pirí cuyàluta pibànùanápínacué nulí ofrenda àniwa, núacáiná nudéca nuéwáidacawa casímáinápiná nùyaca iyú càinácaalí nudènièrica. ¹² Aibaalí nùyaca catúulécaneéri iyú. Aibaalí nacái nùyaca càasuíri iyú. Nudéca nuéwáidacawa matuíbanáicaténá

nùyaca cháí èeri irìcu càinácaalí nùyáaná, éwita máapicaalí núa, càita nacái nudènìacaalí cayába nuyáacaléwa, càita nacái nudènìacaalí madécaná nùasuwa, càita nacái canácaalí nulí yái numáapuèrica. ¹³ Càinácaalí iyú iwàwacutá nùyaca, núalimá nuìdènìaca macáita yácáiná Cristo ichàiniadaca núa. ¹⁴ Quéwa, pidécuéca pimànica nulí cayábéeri manuísíwata pibànùacaalíté nulí plata, áiba wawàsi nacái numáapuèricaté.

¹⁵ Bàaluité nucàlidacatécué pirí yái tàacáisica íméerica Jesucristo iwasàaca wenàiwica Dios yàasu yùuwichàacáisi íicha. Néeseté nuèpùacawa pìasu cáli íichacué, yáara Macedonia yàasu cálica, nùacáténáté nucàlidaca yái tàacáisica áibanái irí. Píalíacuéwa nuèpùacaalítéwa píichacué, píacué Filipos iyacàlená mìnánái yeebáidéeyéica Jesucristo itàacái, yáté abétacué pía ibànùericaté nulí plata, áiba yàasusi nacái iyúwa ofrenda piyúudàacáténácué núa, piwàwacáinácué pìaca Dios irí cayábéeri ìwali yái nucàlidáanácuéca pirí itàacái. ¹⁶ Càita nacái ipíchawáiseté nùacawa Macedonia yàasu cáli íicha, idècunitàacá nùyaca Tesalónica iyacàlená néré, yáté pibànùacatécué nulí plata, áiba yàasusi nacái iyúwa ofrenda máisibáwanái yàawiría nudènìacáténáté yái numáapuèrica. ¹⁷ Càmita nuínáidawa nùasu ìwaliwa meedá nuedácaténá nulíwa nùasupináwa, néese nuwàwaca Dios imànicuéca pirí cayábéeri manuísíwata piyúudàacáinácué núa. ¹⁸ Nudéca nuedáca macáita yái pibànùericatécué nulí, yá nudènìaca cayábáwanái íicha yái numáapuèrica. Pibànùacatécué nulí plata, áiba yàasusi nacái Epafrodito yáapicha, íná yéewa nudènìaca cayábáwanái íicha yái numáapuèrica. Yái pìasu

ofrenda pibànuèricuéca nulí, càicanide iyúwa pumèníri isàni neeméerica nàacaténa Dios irí cayábéeri, yá casímáica Dios iicácuéca yái pimàníríca piyúudàacaténcué núa. ¹⁹ Iná Nucueríná Dios imàacapínacué pirí manuísíwata macáita pimáapuèricuéca cháí èeri irícu, píacué ìyéeyéica abédanamata Cristo Jesús yáapicha, Dios idènàcáiná máiní manuísíwata cawèníri chènuniré. ²⁰ ¡Wàacué Wáaniri Dios iríwa cayábéeri càiripináta! Báisíta, amén.

Saludos finales

²¹ Nuwàwali macáita níara Dios yàasu wenàiwicaca ìyéeyéica néeni yebáidéeyéica Jesucristo itàacái. Níái wéenánái ìyéeyéica cháí núapicha yebáidéeyéica Jesucristo itàacái nawàwalicué pía nacái. ²² Macáita níái Dios yàasu wenàiwicaca ìyéeyéica cháí yàcalé, nía nacái ílibaidéeyéica emperador romanosàiri icapèricu nawàwalicué pía nacái.

²³ Yá nusutácué Wáiwacali Jesucristo ícha pirípinácué imànínápinácué pirí cayábéeri mawèníri iyú macáita.

El Nuevo Testamento de nuestro Señor Jesucristo en el idioma piapoco New Testament in Piapoco

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Piapoco

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Piapoco

pio

Colombia

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Piapoco

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

15b1335d-e064-57a2-9f7f-a5383125b741